

Svatko ima svoju smrt

Naslov mojeg razmišljanja nedvojbeno će izazvati različite primjedbe. Riječ je o nečem vrlo sigurnom, što će jednom snaći svakog pojedinca bez razlike. Sve će nas jednom, prije ili kasnije, snaći smrt. Unatoč toj činjenici, smrt je tabu-tema. Kad je se spomene, ljudi obično reagiraju kao da se spomenulo nešto o čemu je bolje šutjeti.

Pa ipak, mediji o njoj pišu, pogotovo onda kad je riječ o tragičnim događajima i zločinima. A to joj dodaje još jedan namaz crne boje koja je stalno prati.

Iako je metaforički često zamišljam kao kostur koji u svojim koščatim rukama drži veliki srp kojim kosi, držim da je ta predodžba ipak pogriješna jer smrt prikazuje jednakom za sve. Razlika je samo u vremenu kad će kojega od nas pokositi. No, zapravo svatko ima svoju smrt koja ga motri tijekom cijeloga života i samo je njegova, kao što je i samo njegov život koji je proživio. Smrti su vrlo različite kao što su i ljudi i njihovi životi vrlo različiti. Neke se smrti aktiviraju prije, neke kasnije. Neke su blage, neke mučne, pa i grozne. U ratovima i prirodnim katastrofama one se udružuju pa nekako izgleda da mnogi ljudi imaju istu smrt. No ona nikada nije ista. Ona je uvijek samo naša.

Medicina se s više ili manje uspjeha trsi odgoditi rastanak sa životom, jer život ima veliku vrijednost i normalno je da ga se čuva. No i smrt ima vrijednost jer bi bez nje život bio nezamisliv. Poznato je da je sveti Franjo smrt nazivao sestricom. Taj svetac ušao je u srž problema možda bolje od svih filozofa koji su se bavili temom smrti i smisla života, što je neraskidivo povezano. Smrt je za vjernika poziv na dalek put do konačnog cilja. A prije svakog putovanja dobro je učiniti red u svojem prostoru, među svojim stvarima, papirima i ostalome. Dobro je kazati pravu riječ onima kojima to nikad nismo stigli kazati. Dobro je riješiti dugove. Nisu oni uvijek samo novčani. Zapravo ništa nije gore nego ostavljati nered za sobom. A nered nije uvijek samo materijalan.

Na jednoj izložbi u Klovićevim dvorima sa zanimanjem sam razgledala slike Željka Senečića, svestranog umjetnika. Na panoima su bili i neki njegovi tekstovi. Upamtila sam da je na jednom mjestu rekao da vidi smrt kako sjedi na stolcu i pogledava prema njemu. Ustat će i krenuti.

Jako mi se sviđa ta slika smrti koja sjedi i čeka svoj trenutak. Dodala bih još velik sat na njezinu koščatu ruku. Pogledava sat, ali pogledava i mene. Ne mogu točno znati kada će ustati i krenuti u mojem smjeru. Ima samo taj smjer jer je moja i ničija druga. Voljela bih je dočekati uspravna. Nasmiješena i pružene ruke.

Ljiljana Matković-Vlašić

